

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 149/22
12.5.2022. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ловорке Стојнов и Ивана Илића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Милица Марић Крстић, адвокат из Београда, ул. Војводе Степе бр. 158/22, против тужених “Adria media group” ДОО Београд, издавача медија “Kurir.rs” и “Kurir: Najuticajnije dnevne novine Balkana” из Београда, ББ, одговорног уредника медија “Kurir.rs” и “Kurir: Najuticajnije dnevne novine Balkana”, из Београда, ул. Влајковићева бр. 8 и ВВ, новинара медија “Kurir.rs” и “Kurir: Najuticajnije dnevne novine Balkana”, из Београда, ул. Влајковићева бр. 8, чији је заједнички пуномоћник Бранислав Глогоњац, адвокат из Београда, Трг Николе Пашића бр. 12, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ.бр. 127/20 од 14.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 12.5.2022. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе парничних странака и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ. 127/20 од 14.12.2021. године, у ставовима првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом и осмом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ одлука о трошковима поступка садржана у ставу деветом изреке пресуде Вишег суда у Београду ПЗ. 127/20 од 14.12.2021. године, па **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужилац АА да туженој ВВ накнади трошкове парничног поступка у износу од 65.050,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема отправке пресуде.

Свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ. 127/20 од 14.12.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па су обавезани првотужени и друготужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа солидарно исплате износ од 50.000,00 динара, са

законском затезном каматом почев од 14.12.2021. године до исплате, у року од 8 дана од дана пријема пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезу првотужени и друготужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа солидарно исплате износ од још 550.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 14.12.2021. године до исплате, као и да плате законску затезну камату на досуђени износ накнаде штете почев од 13.05.2020. године као дана подношења тужбе до 13.12.2021. године. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезу трећетужена да тужиоцу са првотуженим и друготуженим на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа, солидарно исплати износ од 600.000,00 динара, са законском затезном каматом од 13.05.2020. године до коначне исплате. Ставом четвртим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па су обавезани првотужени и друготужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на приватност солидарно исплате износ од 50.000,00 динара, са законском затезном каматом на наведени износ, почев од дана 14.12.2021. године, па све до исплате, у року од 8 дана од дана пријема пресуде. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезу првотужени и друготужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на приватност солидарно исплате износ од још 50.000,00 динара, са законском затезном каматом на наведени износ почев од дана 14.12.2021. године, као и да плате законску затезну камату на досуђени износ накнаде штете почев од 13.05.2020. године као дана подношења тужбе до 13.12.2021. године. Ставом шестим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је наложено друготуженом да објави увод и изреку ове пресуде о свом трошку, без коментара и без одлагања, најкасније у другом наредном броју новина почев од дана правноснажности пресуде, све у складу са Законом о заштити података о личности, под претњом плаћања новчаног износа од 300.000,00 динара. Ставом седмим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезу друготужени да објави пресуду у целисти о свом трошку, без коментара и без одлагања, најкасније у другом наредном броју новина почев од дана правноснажности пресуде. Ставом осмим изреке, обавезани су првотужени и друготужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 141.600,00 динара са каматом по стопи прописаној Законом о затезној камати почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате, у року од 8 дана од дана пријема пресуде. Ставом деветим изреке, обавезан је тужилац да трећетуженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 107.400,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавили тужилац, првотужени и друготужени, и то тужилац побијајући исту у ставу другом, трећем, петом и деветом изреке, због погрешне примене материјалног права, а првотужени и друготужени побијајући ожалбену пресуду у ставовима првом, четвртм, шестом и осмом изреке, из свих законом прописаних разлога.

Тужени су поднели одговор на жалбу тужиоца.

Странке су тражиле и определиле трошкове другостепеног поступка.

Апелациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 72/11...55/14) и одлучио као у изреци из ових разлога.

Према стању у спису првотужени је издавач медија “kurir.rs” и “Kurir: Najuticajnije dnevne novine Balkana”, друготужени је главни и одговорни уредник наведеног медија. Трећетужена је новинарка која је учествовала на конференцији за штампу поводом проглашеног ванредног стања и која је постављала питања у вези са тужиоцем председнику Републике, а чији су одговори пренети у спорном антрфилеу “...”.

Тужилац је у тужби и током поступка тврдио да су неосновани наводи из текста да је осуђен за блудничење над малолетницом и да је оптужен за сексуално узнемиравање сараднице, јер против њега не постоји пријава, као ни осуђујућа пресуда, нити се води неки поступак. Навео је да су му тужени објављивањем спорних текстова повредили част, углед и пословну репутацију, док је његова фотографија објављена без сагласности, чиме му је повређено и право на приватност. Истакао је да је спорним текстовима претходило питање трећетужене новинарке постављено председнику Републике Србије на конференцији одржаној дана ... године.

Тужени су у одговору на тужбу и током поступка истицали да су информације из предметног текста тачне, па нису подобне да тужиоцу нанесу штету. У прилог наводима да је тужилац осуђиван позвали су се на изјаву председнице Владе РС дату у ТВ емисији “Тирилица”, доставили су извод из судског програма “АВП”, као и судски уписник Трећег општинског суда у Београду Кт 1030/04 у коме је евидентиран оптужни предлог против овде тужиоца, у коме му је стављено на терет извршење кривичног дела блудних радњи из чл. 108 у вези са чл. 103 ст. 1 КЗ РС. У Вези са објављеном тужиоцевом фотографијом позвали су се на одредбу чл. 82 ЗЈИМ.

Према утврђеном чињеничном стању на насловној страни штампаног издања дневних новина “Курир” бр.... од ... године објављен је наслов: “...”, док је на ... и ... страни у оквиру рубрике “Вести” објављен текст са насловом: “...” и наднасловом: “Изгубио компас лидер СЗС више и не зна где удара”, а у оквиру текста је објављен антрфиле: “Ко штити ГГ ДД” у коме се наводи: “Председник Александар Вучић рекао је јуче да није тренутак да коментарише случај главног уредника портала ... АА, који је осуђен за блудничење над малолетницом, а такође је оптужен и за сексуално узнемиравање сараднице о чему је Курир писао претходних дана. О томе ће, како је рекао, након што прође епидемија коронавируса. Новинари су јуче питали Вучића зашто се други медији не интересују за ту аферу, а нашироко су писали о оптужбама за сексуално узнемиравање против некадашњег ... ДД, те да ли то значи да је ГГ људима све дозвољено у овој земљи и да ли лидер СЗС има контролу над великим делом медија, на шта је председник одговорио: - Нећу да упаднем у замку да говорим шта стварно мислим о тим људима, јер сам обећао народу да то нећу да радим. Пустити их да вређају, да лажу, да не раде ништа, све је то у реду. Нећу да говорим о томе сада, али не значи да нећу да говорим заувек, већ нећу још 15-20 дана, док ова пошаст не прође. Што се тиче права жена, све жене су заштићене, мушкарци не смеју да се иживљавају над њима, мушкарци не смеју да врше насиље, штитићемо сваку жену која се пријави, полиција ће да реагује и насилника ће да ухапси.“ Уз антрфиле је објављена

фотографија АА. Аутор текста је ЂЂ. Суд је утврдио да је на интернет порталу kurig.rs од ... године објављен текст исте садржине под насловом "...“ У оквиру текста је објављена фотографија АА. Првостепени суд је увидом у уверење МУП-а РС утврдио да се тужилац води као неосуђивано лице.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете за претрпљени душевни бол због повреде части и угледа делимично основан, закључивши да из цитираних навода спорног текста произлази да је тужилац директно доведен у везу са извршењем тешких кривичних дела са елементима кршења полне слободе, што је неспорно негативна инкриминишућа конотација, при чему је и нетачна информација, јер је током поступка утврђено да је тужилац неосуђивано лице, што наведене информације чини недозвољеним у смислу члана 79 ЗЈИМ. Информацијама да је тужилац осуђен за блудничење над малолетницом и да је сексуално узнемиравао сарадницу, тужиоцу се приписује кажњиво понашање што вређа достојанство, част и углед. Првостепени суд је нашао да су без утицаја достављени извод из судског програма "АВП" и судски уписник Трећег општинског суда у Београду Кт. 1030/04, будући да не доказују да је тужилац био правноснажно осуђен за кривично дело, с обзиром на то да не представљају званични документ државних органа. Квалификација да је тужилац "ГГ уредник" упућује на закључак да је тужилац исполитизован, те да са становишта политичке позиције политичара чији је присталица врши уређивачку политику и одлучује о медијском пласирању информација. Такође, по налажењу првостепеног суда првотужени и друготужени нису са пажњом примереном околностима, а имајући у виду осетљивост теме, проверили информације које су објавили, нити су се обратили тужиоцу да да сагласност на објављивање његовог личног записа, те су у том смислу неовлашћено поступали и повредили тужиочево заштићено право на приватност. Тужилац је учињен препознатљивим, објављивањем фотографије његовог лика и навођењем у самом тексту његовог личног имена, па је неспорно извршена тужиочева индивидуализација, док у конкретном случају првостепени суд није нашао да постоји ниједан од разлога прописаних чл. 82 ЗЈИМ да би се информације и записи објавили без његовог пристанка. Имајући у виду наведено првостепени суд је на одредбама чл. 115 ст. 1 у вези чл. 113 и 114 ЗЈИМ засновао одговорност првотуженог и друготуженог и обавезу да тужиоцу солидарно накнаде штету проузроковану објављивањем информације из чл. 112 ст. 1 ЗЈИМ. Првостепени суд је одбио као неоснован тужбени захтев у односу на трећетужену услед недостатка пасивне легитимације, с обзиром на то да она није аутор предметног текста, те не може бити одговорна за нематеријалну штету коју је тужилац претрпео услед објављивања спорних информација.

Првостепени суд је нашао да је правична новчана накнада тужиоцу за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа, као и за повреду права на приватност износ од по 50.000,00 динара, са позивом на одредбу члана 200 ЗОО, сматрајући да су наведени новчани износи правична сатисфакција за претрпљену нематеријалну штету, у складу са одредбом члана 232 ЗПП-а. Тужиоцу је досуђена и камата на досуђени износ накнаде, сходно одредби члана 277 Закона о облигационим односима.

Првостепени суд је наложио друготуженом као одговорном уреднику да објави

увод и изреку ове пресуде о свом трошку, без коментара и без одлагања, најкасније у другом наредном броју новина почев од дана правноснажности пресуде, све у складу са Законом о заштити података о личности, под претњом плаћања новчаног износа од 300.000,00 динара. Првостепени суд је нашао да се објављивањем увода и изреке пресуде на задовољавајући начин саопштава исход спора и у довољној мери се остварује сврха овог вида заштите из чл. 120 ЗЈИМ, а у вези одредбе члана 199 ЗОО, па је одбијен захтев да се пресуда објави у целости.

По оцени другостепеног суда, супротно жалбеним наводима првотуженог и друготуженог правилан је закључак првостепеног суда да су у наведеним текстовима изнете и пренете непотпуне и неистините информације и тврдње које су објективно подобне да повреде тужиочево достојанство (част и углед) у смислу одредбе члана 79 Закона о јавном информисању и медијима. Информације да је тужилац осуђен за блудне радње над малолетницом и да је сексуално узнемиравао колегиницу су чињенични искази којима се тужиоцу приписује кажњиво понашање и подобни су да повреде његова лична добра. Ово тим пре што су у конкретном случају новинар и уредници туженог засновали вредносни став о тужиоцу на нетачној чињеници и нису поступали са дужном новинарском пажњом у смислу члана 9 истог Закона, у ком случају би знали и могли да знају да су објављене информације непотпуне и неистините, јер је свакако било проверљиво да ли се против тужиоца воде одређени прекршајни и кривични поступци, као и да ли је тужилац осуђивано лице.

Из уверења МУП-а за овде тужиоца произлази да у казненој евиденцији нема осуде за било које кривично дело. Списи Трећег општинског суда у Београду К. 740/05 који се односе на поступак по оптужном предлогу за дело из члана 108 у вези члана 103 став 1 тада важећег КЗ су уништени због истека времена чувања, уредник нема ни отправак пресуде, ни званично саопштење Трећег општинског суда у Београду или суда који је преузео његову надлежност о правноснажном окончању и исходу поступка К. 740/05, а нема ни доказ да је било које гласило на основу званичног саопштења суда објавило информацију о исходу тог поступка, па се супротно наводима жалбе првотуженог и друготуженог, не може тврдити да је поступак окончан осудом. Такође, судски уписник је службена евиденција о кретању предмета и предузимању одређених радњи до окончања поступка и архивирања списка, то није регистар пресуда и на основу њега се не може закључивати о било чијој осуђиваности. По одредби из члана 102 КЗ подаци о осудама за кривична дела се уписују у казнену евиденцију, доступни су лицу на које се односе и органима из члана 102 став 2 и 3 КЗ само за законом предвиђене сврхе, а по одредби из члана 102 став 6 КЗ подаци о брисаним осудама се не могу ником дати. Садржина пресуде се не уноси у судски уписник па на основу ове евиденције не може да се тврди да је неко правноснажно осуђен за одређено кривично дело, а ни да је чињеница о тужиочевој осуди очигледно истинита.

Такође, правилно је првостепени суд утврдио да је тужиочева фотографија из приватног живота неовлашћено објављена уз спорни текст и закључио да нема места примени члана 82 Закона о јавном информисању и медијима, те да је објављивањем наведене фотографије, повређено тужиочево право на приватност, нарочито имајући у виду да сама фотографија није била нужан пратећи део самог текста.

Накнада од укупно 100.000,00 динара уз објављивање увода и изреке пресуде по оцени другостепеног суда представља правично задовољење за повређено нематеријално добро. Одлучујући о висини штете која је причињена тужиоцу, првостепени суд је правилно применио одредбу члана 200 ЗОО, водећи рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. На досуђени износ тужиоцу је правилно досуђена затезна камата почев од дана пресуђења до коначне исплате у смислу члана 277 ЗОО.

У смислу наведеног, правилно је првостепени суд, а противно жалбеним наводима тужиоца, одбио тужбени захтев у преосталом делу, и то за износ од 550.000,00 динара за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа и за износ од 50.000,00 динара за претрпљене душевне болове због повреде права на приватност, обзиром на значај повређеног добра и циљ коме накнада служи, налазећи да би се досуђивањем траженог износа погодовало тежњама које нису спојиве са природом и друштвеном сврхом правичне накнаде сагласно одредби члана 200 ЗОО, те одредбе члана 232 ЗПП, док се се нижим износом не би остварио циљ накнаде из члана 200 став 2 ЗОО, па је и жалба првотуженог и друготуженог неоснована у погледу висине досуђене правичне накнаде.

Такође, правилно је првостепени суд одбио тужбени захтев у односу на трећетужену, будући да иста није аутор спорног текста. Неосновано се жалбом тужиоца указује да је трећетужена аутор питања које је постављено Председнику Републике Србије и цитирано је у предметном тексту, а које је подобно да повреди част и углед тужиоца. Постављено питање само по себи не може бити увредљивог карактера с обзиром на то да исто није констатација, и да се поставља у циљу добијања одговора.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка из става осмог изреке ожалбене пресуде јер је донета правилном применом одредбе чл. 153 и 154 ЗПП.

Неосновано се жалбеним наводима првотуженог и друготуженог указује да је првостепени суд требало да примени само одредбу члана 153 ст. 2 ЗПП-а, будући да тужилац није у потпуности успео са тужбеним захтевом. С обзиром на то да се у конкретном случају ради о спору за накнаду нематеријалне штете, одредба члана 153 ст. 2 Закона о парничном поступку се не би могла применити простим свођењем на однос висине новчаног износа за који је усвојен тужбени захтев са висином новчаног износа за који је тужбени захтев одбијен. Ово стога што се начело правичности које се у овој врсти спорова примењује приликом одређивања новчане накнаде нематеријалне штете мора применити и при одлучивању о трошковима поступка.

Приликом испитивања правилности одлуке о трошковима поступка, овај суд је нашао да је у том делу првостепени суд правилном применом чл. 154 ЗПП-а, одлучио који су трошкови трећетуженој били потребни за вођење ове парнице. Међутим, првостепени суд није правилно применио материјално право када је трећетуженој досудио пун износ тих трошкова. Наиме, како су у току поступка сви тужени имали заједничког пуномоћника, а само у односу на трећетужену је одбијен тужбени захтев у целиности, то по ставу овог суда трећетуженој припада износ од једне трећине

припадајуће накнаде за сваку предузету радњу од стране пуномоћника. Имајући у виду наведено, трећетуженој припада за састав одговора на тужбу и једног образложеног поднеска износ од по 7.500,00 динара, за приступ и заступање на четири одржана рочишта износ од по 8.500,00 динара и за приступ на два неодржана рочишта износ од по 4.750,00 динара, као и на име таксе на одговор на тужбу, сходно чл. 23 Закона о судским таксама, износ од 6.550,00 динара, а што све укупно представља износ од 65.050,00 динара, у складу са важећим АТ и ТТ.

Како је тужилац успео са жалбом у незнатном делу, док друготужени и трећетужени нису успели у поступку по жалби, док одговор на жалбу није обавезна парнична радња и туженима у смислу одредбе члана 154 члана 380 ЗПП није био нужан, то је другостепени суд одлучио да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Из наведених разлога, применом члана 390 и 165 став 2 ЗПП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Марина Јакић, ср.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**